

Az egészen korai fényeket és a szünidős egyetemista lányokat kedvelte leginkább apám. A modellek hajnalban érkeztek felvillanyozva, izgatta őket a szokatlan feladat, csitítani kellett őket, hogy minket fel ne ébresszenek; erre aztán megjátszott buzgósággal kezdtek óvatoskodni, lábujjhegyre álltak, suttogtak, de a surranásaikkal és sistergésükkel keltett zajok mintha még élesebbek, vagy legalábbis izgatóbbak lettek volna a természetesnél, betöltötték a teret. Én ilyenkor már ébren voltam, megállapítottam, söt-e a nap, s ha úgy véltem, hogy igen, akkor kivártam, míg a lányok apámat követve betipegtek a műterembe, megitták kávéjukat, amivel a mester kedveskedett nekik, aztán levetkőzve várták, hogy beállítsa őket a megfelelő pózba, s amikor az alig hallható muzsika első foszlányai a frissen felnyitott festé-

kes tégelyekből áradó illattal szinte egyszerre szűrődtek be hozzám, kikeltem ágyamból.

Csak résnyire kellett nyitnom az ajtómat, és máris ráláttam a szembülsőre, a műterem tejüveggel berakott ajtajára. Apám roppant kényes volt a fényre, azt mondta, arra is szüksége van, amennyi a délre napsütésben úszó előszobából érkezik. A tejüveg szépen szórja a fényt, ezt tétetett a tetőablakba is, ettől vált a műterem szemet bántóan ragyogóvá, odabent ő is egyfolytában hunyorgott, de épp ezzel az öszszecsippentett szemével látta olyannak a világot, amilyennek szerette: a tárgyakat eltúlzottnak, saját kontúrjaikon túlcsordulónak, a színeket vibrálónak, egymásba rezgőnek, a viszonyokat valószerűtlenségükben feltárukkozónak.

Én nem ezt a túlexponált valóságot kerestem, egészen más miatt tapadtam a tejüvegre.

Torkomban dobogó szívvel, lélegzetvisszafojtva figyeltem, apám hogyan instruálta, miként állította be modelljeit, tucatnyi különböző pózt is kipróbálva. A lányok leültek és lábujjhegyre álltak, guggoltak és könyökre dőltek, emelték, nyújtották karjukat, hajlították, keresztbe tették lábukat, oldalt fordultak vagy szemből, lebbent a hajuk, domborodtak fent

és lent, elől és hátul, mígnem aztán mozdulatlan-
ná váltak. Apám felhangosította a gramofont, és én meredhettem vállra és combra, ke-
belre és öltre, képzeletben egészítve és élesítve
ki a fényes tejben úszó részleteket, visszaidéz-
ve vagy továbbforgatva azt, amit láttam vagy
láttni szerettem volna. Egy idő után már ben-
nem pergett a film, én vetítettem rá vágyké-
peimet a matt felületre, így hatoltam be a mű-
terem elzárt világába, így férkőztem közelébe
titkoknak és tilalmaknak, meztelen nőknek –
és apámnak.